

Aivara Sinkas uzruna 2025. gada 28. decembrī, Rīgas Latviešu biedrības namā, Daugavas Vanagu 80 gadu jubilejas sarīkojumā

Augsti godātais Valsts prezidenta kungs, godātie viesi, Daugavas vanadzies un vanagi!

Aicinu ar klusuma brīdi pieminēt mūžībā devušos organizācijas biedrus. It īpaši pieminot Gunāru Spodri, bijušo Daugavas Vanagu priekšnieku, kas šī gada 23. oktobrī Rēzeknē pēkšņi aizgāja mūžībā.

Pirms pasaku dažus vārdus es vēlētos pieminēt divus cilvēkus:

- šodien runāju ar vienu no maniem priekštečiem, Andreju Mežmali. Viņš diemžēl ar mums klāt nevar būt, bet sūtu viņa sveicienus! Andrejs var lepoties ne tikai ar Daugavas Vanagu organizācijas vadību, bet arī ar to, ka viņš bija viens no Aizsardzības Ministrijas komandas kas sagatavoja Nacionālo Bruņoto Spēku iestāšanos NATO. Paldies Andrej!
- sarīkojumi, kādus šodien piedzīvojam ir sarežģīti un prasa lielu sagatavošanās darbu. Vēlos pateikties Lindai Arhinovičai no Latvijas Daugavas vanagiem, par iedvesmu, lielo darbu un vadību. Linda – paldies!

Jūtos pagodināts būt kopā ar Jums šajā jubilejas dienā!

Es zinu, ka Daugavas vanagu nodaļas, apvienības un zemju valdes visā pasaulē ikdienā strādā ar skatu uz nākotni. Mums ir daudz, ko darīt, jauni izaicinājumi jaunajā pasaulē. Bet es ceru, ka jūs mani piedosiet, ja es tik dižā jubilejā uz brītiņu paskatos arī atpakaļ. Atpakaļ 80 gadus uz laiku, kad 11 000 latviešu karavīri pavadīja rudeni, ziemu un pavasari aiz dzeloņdrātīm. Tie bija šķirti no Tēvzemes un no savām ģimenēm, kara noziegumu upuri, piedzīvojuši varmāku uzspiestās kara šausmas, bet kam, pēc kara gūstā, bija vēl jāpiedzīvo “pazemojumu, salu un dažreiz arī trūkumu”. Bet tomēr, vistumšākajā izmisuma brīdī spēja spert pozitīvu soli pretī nākotnei, gūstā dibinot organizāciju, kas šobaltdien strādā brīvajā Latvijā un brīvajā diasporā

Kara laika paaudze, mūsu dibinātāji, leģionāru paaudze bija īpaši cilvēki, ko viņi pierādīja ar saviem darbiem, izturību un panākumiem. Tas, ko viņi bija spiesti piedzīvot un izciest viņus padarīja īpašus. Piedzīvoto viņi nekad neaizmirsā.

Daugavas Vanagu pirmais priekšnieks, leģendārais kara vadonis, Vilis Janums, kas glāba tūkstošiem latviešu dzīvību to izteica dzejnieciski:

“Pāri visam atmirdz

*Atmiņu stars.
Nāk ciemos varoņu gars
No dienām trauksmainajām.“*

Mēs esam šiem vīriem un šai paaudzei parādā.

80 gadus vēlāk, Daugavas vanagi joprojām īsteno 3 pamata mērķus: saliedēt latviešu sabiedrību – pat ja tā atrodas tūkstošiem jūdžu no Latvijas; palīdzēt tautiešiem – un te labdarības darbs ir mērāms vairākos simtos tūkstošos gadā; un stiprināt Latvijas valsti.

Domāju, ka mēs visi zinām Pumpura Lāčplēša pēdējo rindkopu:

*Un ar reizi nāks tas brīdis,
Kad viņš savu naidnieku,
Vienu pašu lejā grūdis,
Noslīcinās atvarā,-
Tad zels tautai jauni laiki,
Tad būs viņa svabada!*

Šī rindkopa pirmizdevumā neparādījās, dēļ cenzūras. Padomāsim par to pēdējo rindu: vai esam šodien svabada tauta? Vārdam “svabads” ir divas nozīmes: ne tikai “brīvs”, bet arī dabisks, nepiespiests, nemākslots un atklāts. Dzīvojam brīvā Latvijā, bet vai esam, kā brīvās Latvijas sabiedrība, pašiem sev devuši atļauju būt atklātiem? Pašiem rakstīt savu vēsturi un godināt savus varoņus? Vai, pretēji, mēs jūtamies vēl pakļauti meliem ko par mums 80 gadus stāstīts? Vai esam sev iestāstījuši, ka tomēr būtu labāk klusēt un gaidīt uz laiku, kaut kad vēl nedefinētā nākotnē, kad jutīsimies “svabadi” un tad, beidzot, brīvi runāsim?

Es tādēļ ceru, ka Daugavas Vanagu priekšlikumu Rīgas domei, nosaukt kādu Rīgas ielu par Viļa Januma ielu, pieņems. Tas būtu nevis skats pagātnē, bet gan solis nākotnē. Atkārtošu Januma vārdus:

*“Pāri visam atmirdz Atmiņu stars.
Nāk ciemos varoņu gars No dienām trauksmainajām.“*

Turpināsim savās atmiņās turēt, pieminēt un godināt šo zelta paaudzi, mūsu dibinātājus, viņu darbus un panākumus. Jo mēs esam viņiem parādā...

Daugavas vanagi – sasauksimies!

Aivars Sinka

Daugavas Vanagu Centrālās valdes priekšsēdis